

בבית הדין הצבאי המחוזי

במחוז שיפוטי מרכז

בפני:

סא"ל שחר גרינברג - אב"ד

רס"ן אייל צוברי - שופט

רס"ן אבירם עובד - שופט

בעניין: התובע הצבאי

**(ע"י ב"כ, רס"ן מתן פורשט;
סרן עידן בטונר; סרן גלי קטלן)**

נגד

(ע"י ב"כ, עו"ד אלי סבן)

הנאשם: ח/XXX סגן א' ו'

ג ז ר - ד י נ

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו, בכתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר טיעון שנקשר בין הצדדים, בעקבות הליך גישור, בעבירה של התנהגות שאינה הולמת, לפי סעיף 130 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, ובעבירה של חבלה ברשלנות, לפי סעיף 341 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, והכל לפי האמור בכתב האישום המתוקן והפרטים הנוספים.

2. על פי כתב האישום המתוקן, ביום 8.1.2019, בתום פעילות מבצעית, נעצרו מספר חשודים פלסטינים, ביניהם ז' מ' ע' נ' ש', ובנו, מ' ז' מ' ש' (להלן-העצורים). העצורים הועברו למשמורת כוח צבאי שכלל 7 חיילים, בפיקודו של הנאשם (להלן-הצוות). הצוות הסיע את העצורים מהכפר אבו שחידם למחנה בית אל, ברכב "זאב" צבאי. במהלך הנסיעה, בעת שידי העצורים היו כבולות באזיקים ועיניהם מכוסות, הכו חמישה מחיילי הצוות את העצורים במכות אגרוף, במכות בכף יד פתוחה ובסטירות, בכל חלקי גופם, תוך כדי השמעת קללות. כחלק מהאלימות המשותפת שנקטו החיילים כאמור, צילם אחד החיילים את הכאת העצורים באמצעות מכשיר הטלפון הסלולארי שלו, כאשר תוך כדי תיעוד האלימות ותיעוד החיילים שנטלו בה חלק, השמיעו החיילים קריאות, זה בפני זה וכן אל מול עדשת המצלמה. כתוצאה ממעשיהם של החיילים, נגרמו לעצורים חבלות, והם נזקקו לקבלת טיפול רפואי. במהלך הנסיעה הנאשם לא מימש את חובתו ואת אחריותו הפיקודיות, בהיותו קצין, ומפקד הצוות והנסיעה, ולא נקט את האמצעים הסבירים שעמדו לרשותו מכוח

מעמדו ותפקידו כדי למנוע את האלימות שנקטו חייליו כלפי העצורים, או להפסיקה, אשר הביאה לגרימת חבלות לעצורים והיזקקות לטיפול רפואי.

3. על פי מסמך הפרטים הנוספים (ת/1), אותו אישר הנאשם, עלה כי הוא התגייס לשירות חובה ביום 31.3.2016, שירת כמפקד מחלקה בפלוגה המסייעת בגדוד XXX, עד לשחרורו מצה"ל ביום 5.6.2019. צוין, כי החקירה נפתחה בעקבות דיווח שהתקבל מיחידת הנאשם, זמן קצר לאחר האירוע המפורט בכתב האישום המתוקן. בגין תיק זה הוחזק הנאשם במעצר סגור החל מיום 9.1.2019 ועד ליום 20.1.2019, כאשר ממועד זה שהה הנאשם במעצר פתוח עד ליום 17.2.2019. בואר, כי נגד העצורים, כלפיהם ננקטה האלימות, הוגשו כתבי אישום בגין עבירה של מתן מקלט וסחר בציד מלחמתי בהתאם לצו בדבר הוראות ביטחון [נוסח משולב] (יהודה ושומרון) (מספר 1651), התש"ע-2009, בשל סיוע שהגישו לע"ב, החשוד בביצוע מספר פיגועים נגד כוחות צה"ל, ואחריות למותם של סמ"ר יובל מור יוסף ז"ל וסמל יוסף כהן ז"ל, ולפציעתו של סמל נ' פ', ששירת ביחידת הנאשם.

4. כמו כן, הוגש לבית הדין תדפיסו האישי של הנאשם (ת/2), ממנו למדנו כי לנאשם אין נגרות היעדרות משירות ועברו המשמעותי נקי. בנוסף, הוגשו לבית הדין תעודות הצטיינות של הנאשם לאורך שירותו (ס/1).

5. הצדדים פירטו בפני בית הדין את השיקולים שעמדו בבסיס הסדר הטיעון בו נקשרו. התובע המכובד עמד על קבלת אחריות מצד הנאשם, הודאתו באשמה, חומרת מעשי הנאשם, בראי חובתו ואחריותו הפיקודית, עברו הנקי, שירותו הצבאי המצוין כלוחם וכקצין, חיסכון בזמן שיפוטי ושיקולים ראייתיים משמעותיים, אשר הביאו להסדר טיעון לאחר הליך גישור בפני כב' הנשיא, אלי"ם ווהבי. הסנגור המלומד ציין את נסיבות חייו של הנאשם, התעקשותו להתגייס ולשרת בצה"ל, שירותו הקרבי המצוין וללא דופי בתנאים קשים תוך העמדת חייו בסכנה, נסיבות האירוע המפורט בכתב האישום המתוקן, חלקו היחסי של הנאשם באירוע, ללא מעורבות במעשי האלימות עצמם, שיקולים ראייתיים אשר הועלו בהליך גישור, תקופת מעצרו של הנאשם, השעייתו של הנאשם מתפקידו לאחר האירוע ושחרורו מצה"ל, ורצון לחסוך בניהול משפט ארוך שיציף נושאים רגישים הקשורים בפעילותו של צה"ל.

6. בדברו האחרון של הנאשם, מסר הלה כי הוא מלא הערכה לתרומה שצה"ל נתן לו, ותמיד חינך את פקודיו לערכים. הנאשם הביע חרטה על האירוע, וציין כי היה שמח לו זה לא היה מתרחש כלל. עוד עמד הנאשם על כך כי ההתנהגות באירוע אינה מאפיינת אותו ואינה תואמת את ערכיו ואת הערכים שהקפיד לחנך את חייליו על פיהם.

7. על אחריותו הרבה של מפקד בצה"ל, קל וחומר עת עסקינן בקצין, עמדו בתי הדין הצבאיים פעמים רבות. נקבע כי הדרישה לשמר רמת התנהגות ראויה מצד המפקדים בצה"ל, היא בעלת שני פנים משלימים. הפן הפנימי-שעניינו החוסן הערכי והנורמות הנדרשות ממפקדי צה"ל מתוקף שליחותם כמפקדים; והפן החיצוני-שתכליתו טיפוח ושימור אמון הציבור בצה"ל ובמפקדיו (ע/88,89/11) **התובע הצבאי הראשי נ' אל"ם מ' ח' (2012)**.

8. במקום אחר נקבע, לגבי הפעלת הכוח הנתון בידי חיילי צה"ל, כי-
"חייבת להיות מוגבלת במקום, בזמן ובמידה הראויה; היא חייבת להיות תלויה הקשר: אך ורק, במידה ובהקשר הנכונים, לצורך מילוי התפקידים המוגדרים שהוטלו עליהם, בנסיבות נתונות. המגבלות החלות על הפעלת הכוח הצבאי תקפות ביחס לפעולות של כל חייל וחיילת המשפיעות על הסובבים אותם. כך ביחסים הראויים שבין מפקד לפקודו ובין חייל לעמיתו החייל; ביחסים שבין חייל לאזרח מבני עמו או לתושב מדינתו או לזר השוהה בה; ביחס הראוי שבין חייל לאויבו - חייל מצבא אחר, או אזרח בן עם אחר, הנלחם כנגדו - או כלפי כל אדם הנמנה עם בני עמו של אויבו. בכל אלו נדרשים חיילי צה"ל להפגין איפוק ולהפעיל את הכוח המסור בידם רק במידה הראויה. זו חובתו האישית: המוסרית, המשפטית, המקצועית והאתית של כל חייל בצבא ההגנה לישראל, וזו גם חובתו המוסדית של צה"ל, כארגון לוחם" (ע/146/03) **התובע הצבאי הראשי נ' רב"ט ר' ר' ורב"ט ל' ל', פסקה 13 (2003).**

9. כפי שנקבע על ידי בית דין זה, בעניינם של החיילים האחרים שהיו מעורבים באירוע, ואשר אף בעניינם נקשרו הצדדים בהסדרי טיעון, אשר כובדו על ידי בית הדין-

"מלבד הפגיעה בגופו של אחר, נקיטת כוח פיזי שאינו נחוץ עלולה לפגוע גם בחוסנו המוסרי ובתדמיתו של צבא ההגנה לישראל, מבית ומבחוץ" (ע/153/03) סא"ל ג' ש' נ' התובע הצבאי הראשי, בסעיף 29 לפסק הדין (2004). . . מובן, כי בנסיבות הייחודיות של מיהות העצורים הפלסטינים בענייננו, אין "משום היתר לשחרור הרסן המוסרי ולמעשי נקם" (ראו והשוו ע/3/16 רב"ט ש.פ. נ' התובע הצבאי הראשי, בסעיף 6

לפסק הדין (2016) " (מרכז) (מחוזי) 56/19 התובע הצבאי נ' סמל
 א.א (2019); מרכז (מחוזי) 117/19 התובע הצבאי נ' סמל ש.ל.
 (2019); מרכז (מחוזי) 112/19 התובע הצבאי נ' סמ"ר י.ל.
 (2019); מרכז (מחוזי) 90/19 התובע הצבאי נ' סמ"ר ח.ו (2019);
 מרכז (מחוזי) 113/19 התובע הצבאי נ' טור' י.ל (2019).

10. בעת גזירת דינו של הנאשם, נתנו משקל לאחריותו הפיקודית מחד גיסא, ולחלקו המוגבל באירוע, משלא היה מעורב אישית באלימות כלפי העצורים, מאידך גיסא. לנגד עינינו עמד שירותו הצבאי המצוין של הנאשם, כחייל וכקצין במערך הקרבי, כעולה אף מתעודות הצטיינות שהוגשו לבית הדין, ואשר מדברות בעד עצמן.

11. התרשמנו כי הנאשם מבטא חרטה כנה והבנה אמיתית של האירוע הפסול שאירע, תוך שחסך ניהול משפט ארוך ורגיש, ובכך ראוי להקלה בדין, בבחינת 'מודה ועוזב ירחם' (ע/84/13 רב"ט ש.ל נ' התובע הצבאי הראשי, סעיף 46 (2014)).

12. במכלול הנתונים שהוצגו בפנינו, מצאנו כי הסדר הטיעון, בו נקשרו הצדדים בתום הליך של גישור, בפני כבי הנשיא אל"ם ווהבי, הכולל רכיב של מאסר בפועל לתקופה שאינה מבוטלת, מאסר על תנאי והורדה בדרגה, עונה על האיזון הראוי שבין ההקלה שניתנה לנאשם לבין התועלת הציבורית שהיתה כרוכה בעריכת ההסדר (לעניין היחס בין הסדר טיעון לבין תיקון 113 לחוק העונשין, ראו ע"פ 512/13 פלוני נ' מדינת ישראל (2013); ע"פ 6943/16 גלקין נ' מדינת ישראל (2018)).

13. איננו מקלים ראש בהורדתו של הנאשם לדרגת טוראי, בעיקר נוכח נסיבות גיוסו לצה"ל, על אודותיהן למדנו כי לא היו קלות ומובנות מאליהן, ובשים לב לשירותו הצבאי המצוין, כעולה מתעודות הצטיינות שהוגשו לבית הדין, בשירות קרבי כלוחם וכקצין.

14. סוף דבר, החלטנו לכבד את הסדר הטיעון.

15. על הנאשם מוטלים העונשים הבאים:

א. שישים (60) ימי מאסר בפועל, בניכוי שנים עשר (12) ימי מעצרו הסגור (9.1.2019-20.1.2019).

הנאשם יחל לרצות את עונשו היום, לבקשתו, בבס"כ XXX.

ב. שלושה (3) חודשי מאסר על תנאי למשך שנתיים (2), לבל יעבור כל עבירה בעלת יסוד של אלימות, התעללות; מניעת עבירה או גרימת חבלה על דרך של רשלנות; התנהגות שאינה הולמת.

ג. הורדה לדרגת טוראי.

16. יצוין, כי חל איסור פרסום על כל פרט מזהה של הנאשם.

- זכות ערעור תוך 15 יום.
- ניתן היום, י"ז בסיון התשע"ט, 20.6.2019, והודע בפומבי ובמעמד הנאשם וב"כ הצדדים.

שופט

אב"ד

שופט